

BEREGI ÚJSÁG

TÁRSADALMI, VÁRMEGYELÉSI KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKŰ HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Beregszász, Árpád-utca 29.

Laptulajdonos: a szerkesztő.

Dr. Kubowich Géza.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 kor. Községek részére 5 kor. Egyes szám ára 20

Hirdetési díjak:

megállapodás szerint

Neveljük a népet!

Az esküdtbiróság ítélt egy paraszti soisban lévő ember felett, aki egy felebarátja meggyilkolásában egy pár forintért segédkezett.

Bármily hatásos vádbeszédet is lehet szerkeszteni erről az esetről, ennek megtörténtéből én nem az emberi gonoszság végtelenségére, hanem elsősorban szegény magyar népünk elmaradottságára, műveletlenségére következtetek.

A mi népünk jó részben, épen csak hogy szénát nem eszik. Tudatlansága, elméjének, akaratának fejletlensége irtóztató.

S mindez főképen népnevelésünket vádolja, rengeteg hiányaiért, szörnyűséges hibáiért.

Minálunk a népoktatás általános, erélyes keresztülvitelével mit sem gondolnak. Hány gyermek nő fel az erdőn, a mezőn, Istent nem tisztelve, embert nem ösmerve? Hány gyermek lép be cselédi szolgálatba, mielőtt az abc-vel megösmékedett?

De nem törődnek azzal sem, hogy ha a gyermek iskolába jár, olyat tanuljon, amit megért, amit agya feldolgoz, tudása részeivé gyur át s aminek életében hasznát veszi. Mert mit ér azzal a sok tanulni valóval, amiket csak általános műveltségű ember használhat fel?

Harmadszor pedig: mit sem gondolnak azzal, hogy ha a gyermek végigjárta iskoláit, ébren tartásuk benne szerénykörű ismereteit s tovább is fejleszszék gondolkodását és tudását.

Pedig az a 4 év, vagy néhol a 6 év édeskevésk ahhoz, hogy a falusi gyermek elméjét kiköszörüljék s hogy megimertessék őt legalább a mindennap eléjük kerülő dolgokkal, köznapi intézkedésekkel. Van ugyan valamelyes ismétlőiskola, de azt nem veszik komolyan s a mi viszonyaink között nem is lehet komolyan venni.

Csoda-e aztán, hogyha a szegény ember minden rosszra hajlékony? Nem természetes-e, ha szép szóval, édes

áltatással félóra alatt mindentől meg lehet fosztani, amit egy keserves élet kinos mezején vetett és aratott?

Nem arra való ez a hely, hogy rendszeresen foglalkozzam ezzel a kérdéssel, csak azt és úgy veszem tollamra, ami és ahogy az reáragad. Példaként felhozom egy prágai gépgyár bűnös üzemleit. Ügynökei bejártak ezt a vármegyét s akit csak rá lehetett venni, gépet rendeltettek vele Csehországból. S aláírtak a hiszékeny vőkökkel mindent: kötelezvényt és kitöltetlen váltókat. Volt egy csomó ember, aki több váltót is aláírt. A gépgyár aztán értékesítette a váltókat egy bécsi banknál s aztán megbukott. Némelyik vevő kapott ugyan gépet, de az rongy volt. Sok nem kapott semmit sem. És mégis bevasalák tőle a váltót. Ekkor mit csinál a parasztember? Szidja az Istent és az urakat s kifizeti a váltókat persze akkor, amikor a sok költség ide-oda a tőkét is megközeletli.

S mindez azért van, mert az iskolákban még a szájukon sem ejtik ki a tanítók a váltó nevét. Nem világosítják föl növendékeiket, ezek aztán ha felcseperednek, a doktornak sajnálnak fizetni 1—2 koronát, de hitvány utazóknak nem sajnálnak aláírni 1000 vagy 2000 koronás váltót.

Mindezeket változtatni kell. ingyenessé kell tenni a népoktatást. Szigoruan végre kell hajtani a törvénynek az elemi iskolázás kötelezett voltára vonatkozó intézkedéseit. Mindent tanítsanak, amit a mi fejlett életünk megkövetel. A tanítás gyakorlatias legyen. Az ismétlő iskolák látogatásáról, az ott való tanulásról gondoskodni kell. Az ismétlő iskola ne csak ismétlésre, hanem új, fejlettebb agyhoz való ösmeretek fejlesztésével is foglalkozzék. Az iskolában tanítani kell a gazdálkodási ismereteket is. Fektessenek súlyt a tornára, a katonai kiképzésre, céllövésre, vívásra, uszásra. Kapcsolatba kell hozni az iskolával a háziipar terjesztését is. Államosítani kell az iskolákat.

Ha a népoktatást ilyen utakon igazi magasságára emeljük, ha az iskola nem csak a haszontalan fickók réme, hanem az áldásos és szükséges gyakorlati ösmeretek terjesztője is lesz, akkor csökkenni fog a kivándorlás, gazdagodni fog a nép, ritkulnak a bűnök és erősödik a nemzet.

Dr. Kubowich Géza.

„Az első magyarországi művirággyár“ főtelepe Alsóremetén.

Sokan, kik a fenti címet elolvassák gunyos mosolylyal talán félre is teszik a lapot, pedig, kérem kedves olvasóm, ne mosolyogja le szervezendő gyárunkat, amíg ezt az ösmertetést végig nem olvasta.

Igen kicsi község a mi két Remeténk. Épen azért, mert szegény, de azért is mert kicsiny, a mellőzés jutott szegény lakosainak osztályreszül.

Eszrevettem ezt a szegénységet ittlétem legelső évében, akartam s szerettem volna valamit tenni községünk érdekében, de mit tehet egy asszony?

Meg tanítottam az idevaló ügyeskező, fogékony kis parasztleányokat a papirvirág készítésére. Hogy többet mit tettem, azzal én itt nem akarok dicsekvőleg írni, de hogy mi lett tanításom eredménye, azt leírom én bővebben. Aki a kivite iránt érdeklődik s gyárunkat meglátogatja, annak szivesen elmeselem a részleteket.

Gyártelepünk ügye ma a következőképen áll.

A kereskedelmi miniszter a gyár Alsóremetén való szervezésére Hamburger Helén és Tsa bpesti gyárosnak f. évi jan. 24 én adott engedélyt. A budapesti kath. nővédő egyesület otthonában (Bakács tér. 10. sz. alatt) van már egy művirággyára a Hamburger cégnek, de nincs e gyár még gépekkel kellelőleg felszerelve s így nem alkalmas minden e fajta cikk előállítására úgy hogy pl. a virág leveleket eddig külföldről szerezték be. Az Alsóremetén szervezendő művirággyár nagyobb berendezésű lesz mint a budapesti.

Főgyártelep lesz, mert nagyobb s a kor igényeinek megfelelő következő gépek lesznek főgyártelepünkben u. m. 2 drb. kivágó gép, 1 drb. drótszövő gép, 1 drb. papir és szövetvágó gép, 3 drb. prés, 1 drb. vattagubó gép, s megfelelő számú kiütő, vasak és prések s így felszerelése teljes lesz és gyárunk alkalmas templomi csokrok és koszoruk, divatvirágok, sirkoszoruk, egyleti és választási jelvények s.b. teljes előállítására. Ilyen gépek, melyeket külföldről szerezték drága pénzen még Magyarországon sehol sincsenek.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajoknál, ugymint idült bronchitis, szármárhurut és különösen lábadozóknál influenza után

ajánlatik Emeli az ótvágyat és a testsulyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszűnt az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 koronáért kapható. Figyeljünk hogy minden üveg alatti céggel legyen ellátva;

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájcz)

A virág gyárral kapcsolatosan egy munkásotthont is fogunk létesíteni melynek oly nagy fontossága van vidékünkön, hogy áldásos voltát csakis az vonhatja kétségbe, a ki vidékünkkel teljesen ösmeretlen. Mert megalkulván a munkás-otthon, a gyár fejlődésére is jótékony hatással lesz. A gyárban ugyanis a közelfekvő falvakból u. m. Beregkövesdről, Nagyberegéről, Beregújfaluról, Makkosjánosiról, Kovászóról, Komlósról, Salánkról, Sarkadról is dolgozhatnak munkások, kik a Kath. Növédő Egyesület pártfogásával igen jutányosan kaphatnak ellátást. Az első tanuló és gyakorló hónapokban is kereshet már egy leány 15 koronát, később, mikor már ügyesebben dolgozik, 30—45 — korona lehet a havi kereset. Mily előnyös viszonyok lesznek ezek a mi népünknek! Többé nem mennek ki Amerikába, hanem még az eddig ki-vándoroltak is visszajönnek, csak kezdje meg a gyár működését, ami körülbelül meglesz ez év június 1-én, mikorra már a gépek készen lesznek. Május elején vagy meg áprilisban 3 — remetei leányt föl kell küldeni Budapestre 6 — heti előképzésre az ottani virágyárban, akiket, ha vissza kerülnek majd mint előmunkásokat fognak alkalmazni.

Ennek a három leánynak a Kath. Növédő-Egyesület, otthonában lesz lakása hol a kegyes elnökő özv. Palfy Pálné grófnő intézkedésére a legszebb szobákban nyernék elhelyezést. A 3 leány utiköltsége, ellátására és fizetésére 600 koronát engedélyezett a miniszter a hegyvidéki kirendeltség közbenjárására folytán.

Mostanában az egész község lázasan várja a gyár megnyitását. Eddig Beregszászból Ilosva felé jövet a legfelültebb szemlélő is észrevehette azt a nagy szegénységet, azt a nagy nyomort, mely a felvidék e két falujában a külsőségekből is szemébe tűnt. A gyáripar behozatalával meg fog változni a kép, végre valahára a jólét fogja felüthetni tanyáját e szegény községekben is.

Nem lesz kénytelen e nép a mostoha gazdálkodási viszonyok miatt decembertől augusztusig hitelbe vásárolni kenyérét, mint azt eddig tette, mert e gyár minden 12 éven felüli nőnek munkát ad és minden család szépen kereshet a gyárban egész éven át. Keresetét el nem veri a jég, nem szarítja el a nap perzselő heve inséges években. Oh szegény elhagyatott, jobb sorsra érdemes lelkes teremtményei az is ennek, vajjon beteljesedik-e oly mértékben a ti helyzeteken való javulás, mint ahogy én azt álomképeimben elképzeltem!

Miké is fejtegetném tovább a kedves olvasó előtt ennek a gyárnak nagy hasznát és fontosságát. A megélhetés nem elméleten alapul, itt cselekedni kell. A gyárnak meg van az alapja, ezért hálánk illesse Kazy József miniszteri biztost, Barta Ödön képviselőt s a kirendeltség buzgó titkárat dr. Takács Aladárt. A többi az érdeklődő közönségtől függ, melynek kötelessége lesz, a magyar ipart pártolni s a magyar munkásné kezébe kenyereket adni.

A remetei virágyár föl fogja venni a versenyt a külföldi gyárakkal s nekem az a meggyőződés, hogy minden magyar nő remetei művirágokkal fogja ékesíteni kalapját, béli ruháját, minden magyar egyház remetei csokrokkal fogja díszíteni templomát, minden magyar család remetei koszorúval, rójjá le kegyeletét halottja iránt. A remetei menyasszonyi koszorúkkal ékesített menyasszonyok legyenek a legboldogabbak s azt kívánom nektek magyar lányok, hogy menő több menyasszonyi koszorút rendelhessetek gyárunkból.

Stéfánna Fenczik Olga.

VÁRMEGYE. VÁROSOK

Bizottsági tagválasztások.

Mint hogy annak idején a gergelyi bizottsági tagválasztásokat megsemmisítették, e hó 23-án megtartották az új választásokat. Nagy volt a küzdelem, melynek eredménye az lett, hogy megválasztották bizottsági tagoknak: *Füle József* és *Mándi Menyhért* gergelyi, — *Veress László* tiszaszalkai (Szipaszilip), továbbá *Balázs András* és *Koncz István* vásárosnaményi lakosokat.

A főjegyzőválasztás rejtelméből.

Mint hogy bizonyosnak tartják azt, hogy a megüresedett alispáni széket dr. *Gulácsy István* fogja a vármegye betölteni, mikor a vármegyei ügyek kerülnek szóba, mindenki csak arra vár teleletet, hogy kit fognak főjegyzőnek megválasztani.

Tájékozódás, vagy inkább tájékoztatás végett a főispán március hó 19-ére értekezletet hívott össze. Erről jegyzőkönyvet vettek fel, melyet az összes törvényhatósági bizottsági tagokkal közöltek.

Más időkben az ilyen jegyzőkönyv eldöntötte volna a választás sorsát. Ilyesmi után még jelölt sem akadt volna talán. De most ez a jegyzőkönyv csak a hivatalos körök nézetének nyilvánulása. A jegyzőkönyvre *Uray Imre* törvényhatósági biz. tag, o. gy. képviselő kiáltványval felelt, melyet szintén megküldött minden bizottsági tagnak.

Minden véleménynyilvánítás nélkül híven közöljük ugy a jegyzőkönyvet, mint a kiáltványt.

Jegyzőkönyv.

Felvetett Beregszászban 1905. évi március hó 19. napján a Jobszty Gyula vármegyei alispán nyugdíjazása következtében megüresedett tiszti állások betöltése tárgyában összehívott értekezlet megállapodásairól.

Jelenvoltak:

Beöthy Pál, főispán elnöke alatt Jobszty Gyula alispán, ifj. Lónyay Sándor, id. Lónyay Sándor, Schvarezer Ödön, Benda Kálmán, Barta Ödön, Blau Dávid, Gyórfy Kálmán, Szabó Albert, dr. Fedák István, Gáthy Zsigmond, dr. Fenyves Lajos, Cseh Lajos, Tar János, Warga Sándor, dr. Szél Kálmán, Weisz Bernát, Czeiner Nándor, Holosnyay Tivadar, Roth Gábor és dr. Belényesy András törvényhatósági bizottsági tagok.

Az értekezlet jegyzőkönyvét dr. Belényesy András vezette.

Az értekezletet összehívó főispán a megjelent bizottsági tagok üdvözlése után előadta, hogy a vármegye érdemes alispánja, — hosszú szolgálatára és megrongált egészségi állapotára való hivatkozással — nyugdíjaztatását kérte és a törvényhatósági bizottság ezt a kérelmet a legközelebbi közgyűlésen teljesítette, — így az alispáni állás üresedésbe jött. Ezzel kapcsolatban a főispán annak a nézetének adott kifejezést, hogy kívánatos lenne mikép a pártkülönbség nélkül egybehívott értekezlet az előállott helyzetben olyan állás pontot foglaljon el, amely mellett egyfelől ugy az alispáni szék, mint az esetleg megüresedő egyéb tiszti állások a szolgálati érdekeknek megfelelően töltsenek be, másfelől a tisztviselőknél az előléptetések iránti jogos igényeik a lehetőségig megóvassanak és a megejtendő választásokat a vármegye közönsége megnyugvással fogadja. Ez okból tartotta szükségesnek az értekezlet egybehívását. Kéri ennél fogva a megjelenteket, hogy a következő választások megejtése tekintetében foglaljanak állást és elfoglalandó álláspontjukat tájékoztatás céljából a vármegyei bizottság tagjaival közöljék.

Az értekezlet a főispán előterjesztését magáévá teszi és kimondja, hogy a megüresedett alispáni szék és a megüresedhető egyéb tiszti állások betöltésének kérdésében a tárgyalást és egységes megállapodást szükségesnek tartja.

Ezután a főispán előadta, hogy az alispáni tisztség kérdésében két jelöltnek a neve volt forgalomban. Mind a két jelölt a vármegye régi kipróbált jellemű és minden tekintetben értékes tisztviselője. Az egyik jelölt volt id. Lónyay Sándor vármegyei árvaszéki elnök, a másik jelölt pedig dr. Gulácsy István vármegyei főjegyző. Az alispáni díszes állásra mind a két jelölt érdemes lenne, azonban id. Lónyay Sándor kijelentvén, hogy ő az alispáni állásra nem reflektál, így egyedüli jelölt dr. Gulácsy István vármegyei főjegyző.

Az értekezlet az alispáni tisztre dr. Gulácsy István vármegyei főjegyzőt egyhangulag és nagy lelkesedéssel jelölte és az ő egyhangú megválasztását elé örömmel és bizalommal tekint.

Az eként megüresedett főjegyzői állásra a tisztikarból előreláthatólag három egyén pályázik, a kik már ez időszert is mint jelöltek emlegettetnek és pedig Komlóssy György Ilosvai főszolgabíró, Bakó Bertalan elsőaljegyző és Nagy Ernő másodikaljegyző.

Komlóssy György 1884. évi január elseje, Bakó Bertalan 1888. évi július elseje és Nagy Ernő 1898. évi október 4-ike óta áll a vármegye szolgálatában.

Az értekezlet többsége hosszú és kiemertő eszmecsere után, — a melyben a jelenvoltak mindnyájan résztvettek, — a három jelölt közül leghosszabb szolgálati idővel bíró Komlóssy György főjegyző jelöltsége mellett foglalt állást és az ő megválasztását fogja elősegíteni, mert ugy a község érdekeinek, mint a tisztikar jogos előléptési igényének, valamint a jelöltként emlegetett egyének személyes tulajdonságának minden irányban való tüzetes megvizsgálása és mérlegelése után arra a meggyőződésre jutott, hogy a hosszabb szolgálati idő eltelté által szerzett igények figyelmen kívül hagyására egyáltalán semmi ok fenn nem fog.

Miután azonban a megjelentek közül egyesek Bakó Bertalan jelöltsége mellett nyilatkoztak, az értekezlet ezek hozzájárulásával abban állapodott meg, hogy ezek akció szabadsága nem lesz ugyan korlátozva, de a választásnál ugy a Komlóssy György, mint a Bakó Bertalan pártja egyértelműleg fog eljárni és pedig aképen, hogy az a jelölt, a kinek nyilvánvalóan kisebb pártja lesz, a választás előtt visszalép és pártjával a másik jelölt megválasztását fogja elősegíteni.

A Komlóssy György, esetleg a Bakó Bertalan megválasztása esetén üresedésbe jövő állásokra a jelölés a következőképen ejtetett meg:

Ha főszolgabírói állás fog megüresedni, erre az állásra Nagy Ernő jelöltetik, olyképen azonban, hogy az értekezlet tagjai az esetre, ha valamelyik tényleges főszolgabíró áthelyezést kér, elsőso ban ezt az áthelyezési kérelmet fogják támogatni.

Ha pedig az elsőaljegyzői állás fog megüresedni, fokozatos előléptetés elvét tartva szem előtt, az értekezlet erre az állásra is Nagy Ernőt jelölte.

Miután azonban azok közül a bizottsági tagok közül, a kik a Nagy Ernő főjegyzői jelöltségét támogatják, meghívás dacára senki sem jelent meg, így az egyértelmű eljárásban való megegyezés velők megkísérélhető sem volt, az értekezlet kimondotta, hogy ha Nagy Ernő és pártja az értekezlet mai megállapodásaival ellentétes álláspontot foglalnának el, az esetben az értekezlet tagjai Nagy Ernővel szemben a cselekvési szabadságot a főjegyzői állás betöltése után megüresedhető állásoknál is fenntartják.

Azokra az állásokra vonatkozólag a melyek a főszolgabírói és esetleg elsőaljegyzői állások betöltése után megüresedhetnek, az értekezlet ezáltal megállapodásra nem jutott és ezeket a jelöléseket egy későbbi alkalomra hagyta fenn. — Bejelentett, mikép a megjelentésben akadályozva volt id. Lónyay Gábor, Buttykay Ferenc, Sütő Kálmán, Farkas Imre, Hrehus Gyula és Kossey Elek bizottsági tagok a most létrejött megállapodásokhoz hozzájárulnak.

Örvendetes tudomásul vétetett.

Az értekezlet megbízta az elnököt és jegyzőt, hogy ezeket a megállapodásokat tartalmazó jegyzőkönyvet a törvényhatósági bizottság összes tagjaival tájékoztasson végett közöljék, a bizottsági tag urakat pedig felkéri, hogy ezeket a megállapodásokat magukévá tenni sziveskedjenek.

Keit mint fent

Beöthy,
főispán, mint az értekezlet elnöke.

Belényesy András,
bizottsági tag, mint az értekezlet jegyzője.

Tisztelt bizottsági tag Ur!

Midőn vármegyénk alispánjának lemondása köztudomásu lett, több bizottsági tag felszó-

litására a vármegyei bizottságnak minden tagját értekezletre hívtam össze, a mely értekezletnek célja az alispáni, esetleg egyéb állásokra a jelölés megejtése volt.

Ezen értekezleten pártkülönböztetés nélkül, körülbelül 120 bizottsági tag jelent meg: ahol is Gulácsy István egyhangulag jeleltett alispánnak, a főjegyző személyére nézve azonban ezen állásra többen lévén a jelöltek — megapodás nem történt, ez nyitkérésnek hagyatott. En az értekezleten a közvéleményt irányítani, a közhan ulatott befolyásolni nem akartam s épen azért nem provokáltam, hogy a főjegyző személyére nézve is megapodás jöjjön létre; mindamellett a jeleltettek túlnagy többsége és pedig pártkülönböztetés nélkül a főjegyzői állásra Nagy Ernő II. od. aljegyző mellett foglalt állás. kifejezve ezt azzal a zajos éjenzéssel, a melylyel Nagy Ernő mellett tüntetett.

Ezen értekezlet után pár napra vármegyénk főispánja, állítólag 50 tagu értekezletet hívott össze amelyen azonban csakis 21-en jelentek meg. Ezen értekezlet — 21 ember — 336 bizottsági tag nevében a főjegyzői állásra a *közzolgálat érdekében* Komlóssy György főszolgabírótól mondta ki hivatalos jelölnek, Nagy Ernőt és pártját pedig megfenyegette, hogy ha a főjegyzői jelöltséget továbbra is fenntartja, a Komlóssy megválasztása esetén pedig az I. od. aljegyzői állásra támogatását tőle megvonja és előléptetését megátalja, ha pedig visszalép, ezen állások egyikét számára biztosítja.

Mi ez tisztelt bizottság tag Ur! ha nem a legdurvább erőszak, a ledöntött, a porba sújtott erkölcsösten régi korszaknak jogtalan hatalmi ténye?

Mi ez tisztelt bizottsági tag Ur! Hát 21 ember beszél, határoz 336 ember nevében; a hatalom 21 ember hátamögé bujva intézkedik telhatalmulag? Hol vagyunk, a szabad, független Magyar országban, s annak egy szép multtal bíró vármegyében, vagy Oroszországban, ahol a nagy és kicsiny cészárok érvényesítik feltétlen akarataikat?!

Szegyén, hogy ilye mi még most is megtörténik és a mi szegényünk, ha ezt türjük.

Csodálatos dolog! F. é. január 26-an megmozdult az ország lelkiismerete, hazánk egén egy szebb korszaknak pirkadása tünt fel, a régi bűnös rendszer megbukott, hogy helyet adjon a valódi alkotmányosságnak, az egyéni szabadságnak és mégis azok, akikről az hittük, hogy január 26-an rendszerestül büneikkel együtt végképpen eltemették, nem tudnak pihenni, de mint hazajáró lelkek vár megvételekben még most is kísértének és próbálják ijeszitgetni a gyengébb szívűeket.

Ne engedjük ezt tisztelt bizottsági tag Ur! Kiáltunk vétőt e düledező, magát csakis ideig örág tartó hatalomnak, a mely még romjaiban is régi fegyveréhez: az erőszakhoz, a megfélemlítéshez, bosszualáshoz nyul, nem tisztelve a választók szabad elhatározását és akarat nyilvánítását!

Mutassa meg végre Beregvármegye közönsége, hogy már megelégedett azzal a basakodással, a mit 38 éven keresztül oly gyakran tapasztalt! Mutassa meg, hogy tud önálló lenni, hogy azt választja tisztviselőjének — törvényadta jogával élve — akit akar, akit szeret, akit becsül és nem azt, akit egy végvonaglásban utolsó rugást próbáló hatalom részére kijelöl, r erőszakol.

Az ilyen eljárásra adjuk meg a méltó feleletet az al, hogy főjegyzőnek válasszuk meg Nagy Ernőt, akit tehetség, munkaszerete, jeleme, humánus gondolkozása és önállósága ezen állásra teljesen méltóvá tesznek.

Éljen Nagy Ernő Beregvármegye főjegyzője!

Kelt Hetében, 1905. március 23-án.

Uray Imre s. k.

törv. hat. biz. tag, orsz. képviselő.

Városi közgyűlés.

Beregszász város képviselőtestülete a hó 27-én délután rövid kis ülést tartott. A főjegyző közölte az alispánnak azt a határozatot, melyet a város 1905. évi virilis képviselőtestületi tagjainak névjegyzéke ellen beadott felebbzésre hozott. E határozat következtében Moskovics József a névjegyzékből kiesett s helyére Vinkler Izidor került. Ezután a következő ügy került napirendre. A képviselő

testület Grünstein Soma bazárbeli boltbériót a bérlétele kimozdította, mert szerinte a bazar az ő joghatóságáig miatt gyult ki. Az alispán e határozatot megsemmisítette, mert nem látta beigazolnak a bérlő gondatanságát. A képviselőtestület most ismét határozott s a bérlőt ismét kimozdította a bérlétele. Ezután előterjesztették a város és a pénzügyigazgatóság között a pénzügyigazgatósági új épület bérlétele vonatkozólag kötött szerződést. Ennek lényege az, hogy az állam bérösszegként az építési költségek 5 1/2%-át fizeti. Felolvasták a Balla Sámuel városigazda fegyelmi ügyében hozott alispáni határozatot, mely dorgálással sújtja a városgazdát azért, mert a város világitási ügyéből kifolyólag egy tisztviselőtával szemben élesen nyilatkozott. Dombórádi Bélának a várossal való cseréügyletét, Kovács Pálnak az általa bérelt gözmalom telek megvételére irányuló ajánlatát s a Szunyogh hegy alatti kaszálónak telkekre való felosztását nem tárgyalhatták, mert kevesen voltak. Ezután igen érdekes ügy került szőnyegre. Győri László hagyatékából ezélt 23 évvel 100 frot adtak kölcsön Serecs Sándornak. A kölcsönvevőnek volt tehermentes ingatlana, mely jó fedezet lett volna, de Kovács István volt városi ügyész a kölcsön biztosításáról, majd behajtásáról nem gondoskodott, Szeles Gábor pénztáros pedig a kölcsön összegét utasítás ellenére a kölcsön biztosítása nélkül kifizette. Később 43 frot, 88 kr. befolyt ugyan az árvaszék pénztárába, de többet nem lehetett behajtani, mert Kovács István vagyonalanul halt, Szeles Gábor pedig vagyonatlan. A képviselőtestület erre kimondta, hogy a 200 k-t a város a Győri Imre örökösének kifizeti. Nem tudjuk helyeselni az ilyen könnyed tárgyalási módot. Hát az árvaszék ügyeit senki nem tartozik vizsgálni? És ha tartozik, úgy ha észre nem veszi a visszaélést, nem felelős érte? Egyszóval az örökös megkapja a 200 k-t. Hát a 23 évi kamat hol maradt? Talán jutalmul a város tartja meg, mert hűségeseen megőrizte a pénzt? De a k András ugyan indítványozta, hogy fizessék ki a 23 évi kamatot is, mert ez lenne méltó a városhoz, de lehurrogták. Jobb az így! Minek fizessünk többet, ha így is hallgat a szegény örökös. Deák András ugyan utalt arra is, hogy bármelyikünknek maradhat árvája, hát majd azzal is így bánjanak? Persze, hogy így! Epen ebben rejlik a nagyszerű igazság!

Elhatározták még, hogy a polgármester és a rendőrkapitányi hivatal részére kézi Wertheimot szereznek be s tárgyalnak néhány községi illetőségi ügyet.

EGYESÜLETEK.

A beregszászi ifjusági egyesület

Folyó hó 26-án délután 3 órakor gyűlést tartott a 2-ik sz. all. népiskola egyik nagyobb tantermében. Elnök üdvözli a megjelent ifjuságot és a gyűlést megnyitja. Először is nagyon szép hazafias szavakat adtak elő Pap Sándor, Ivusz György és Rózsa Sándor urak, kiket a jelenlevő ifjuság érdemszerint elismeréssel jutalmazott. Ság Alajos all. el. népiskolai tanító fölolvastat tartott a szocializmus terjedéséről, utána Grosz Miksa, egyleti atya tartott fölolvastat a kereskedés fogalmáról. Ezután több tag indítványára konferencia, szerpentin csata és tréfa magyar nemzeti világp stával egybekötött táncmulás rendezésével foglalkoztak, melyet június 4-én fognak megtartani az ifjusági egyesület énekkar bemutatásával. Majd több kisebb tárgy eldöntésével foglalkoztak, ugyis in tén elnök indítványára egy tíz tagból álló vígalmi bizottságot alakítottak, melybe Kriszt Dezső, Szup Károly, Veisz József, Mező Elek, Janovits Lajos, Goldberger Menyhért, Doma lek, Gröz Miksa, Braun Márton, Fehér Vince tagokat választották meg. A vígalmi bizottság április 2-án d. u. 3 órakor az egyleti helyiség olasótermében zárt gyűlést tart melyre a vígalmi bizottság tagjainak pontos megjelenését kérjük.

B. M. K. E.

A „Beregvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület” központi igazgató választmánya f. évi marc. hó 22-én d. u. 3 órakor Beregszászban, a vármegyei székház kistermében

ben Wurga Sándor elnökle alatt ülést tartott.

Ez ülés lefolyásáról a következő értesítést vetük. Az ügyeket az elnökség előzetes megapodása alapján Rhédei Janos titkár adta elő.

Elhatározta a választmány, hogy gróf Schönborn Frigyes Károly egyes. védnök 1000 koronás adományáért a közgyűléssel közönetet szavaztat s az adományt külön alaként kezelte.

Serly Ferenc pénztárosnak az egyesület anyagi helyzetéről szólt jelentését a választmány megnyugvással fogadta. Az egyesület vagyona különböző alapítványokban 73.209 K. 48 f. pénztári készlet, mint jöved. főlöleg: 4.508 K. 12 f. Tagdíjhátralék 1.614 K.

A törvényhat. bizottságnak az egyesület 1902/3 tanévi számadására vonatkozó határozatát tudomásul vették.

Az egyesület 1905. évi költségvetését 5414 K. 56 f. szükséglettel 8614 K. 56 f. fedezettel, ekként 3200 K. jövedelmi főlöleggel ajánlják a közgyűlének elodadásra. Az 1906. évi költségvetés az 1905. évi költségvetés szerint alakul. Érdekes, hogy a jutalomkönyvekre eddig adott 500 K. költségvetésben nincs, s e helyett a szegénysorsu tanulók írószközeire és olvasókönyveire irányoztak elő 600 koronát.

A Szentpétery Endre kir. tanfelügyelő által teremtett szegénytanulók alapját 500 koronával segítelik. Az óvodai karácsonyfa ünnepélyekre szánt összeget 300-ról 600 koronára emelték.

Községi népkönyvtárak kezelőinek jutalmazására 200 koronát, ifjusági egyesületek segélyezésére 800 koronát irányoztak elő.

Az egyesület az 1905—1909. évekre 531 taggal ujjalakult, azonban a gyűjtőleveket még sokan nem származtatták vissza.

A szentmiklósi egyes óvoda állami kezelésbe történt vételét, az alsóvercekei egyes. óvoda segélyezése, majd államosítása iránti előterjesztést tudomásul vették.

A választmány az ifjusági és dalos egyesületek szervezése és vezetése körül érdemeket szerzett tanítókat jutalmazásra a közgyűlésnek ajánlja. A Halász Ferenc jutalomdíjra Czapary Endre nagylucskai, más díjakra Pékh János váraljai, Havasi János makkosjánosii és Somogyi Sándor bányui állami tanítókat ajánlották. Ifjusági és dalos egyesület vezetéséért mindenik 100—100 korona jutalmat nyer.

Biró István munkácsi áll. tanítót az ottani népkönyvtár vezetéséért (ha a városból, vagy más testülettől üszletdíja nincs) 100 K. jutalommal tüntetik ki.

A Nemzeti Kaszinó alapítványának kamatát Orosz István pisztraházai áll. tanítónak ítelteti oda a választmány.

A beregszászi ifjusági-leányegyesület-100, a klacsanói ifj. egyesületnek 60 K. segélyt utalványoztak.

A Muzeumok és Könyvtárak Országos Szövetségébe való felvételt s a vallás- és közoktatásügyi miniszternek a várpálánkai tanítóképző föl nem állítására vonatkozó leiratát a közgyűlésnek bejelentik.

Az alsóvercekei óvoda bérszerződését a választmány jóváhagyta, az 1903/4 tanévi jutalomkönyvek szétosztására, továbbá az 1904. évi karácsonyfaünnepélyekre vonatkozó jelentést tudomásul vette.

Az egyesület vagyoni helyzetének megvizsgálására Horváth Miklós, Holcer József és Szarka József tagokat kéri föl.

Az 1905. évi közgyűlés idejéül június 1-ét, helyül Losvát jelölte ki a választmány.

Vérkey.

VEGYES HIREK.

* **Kinevezés.** A főispán Halász Imre beregszászi főgimnáziumi helyettes tanárt vármegyei irattárossá — a vallás- és közoktatásügyi miniszter Tóth Stefániát a beregkölösi, Marosi Beatrixet a beregkövesdi kisdudóvóhoz óvónővé kinevezte. A kassai főügyész Derzán Istvánt kinevezte a beregszászi ügyészségi fogházhoz fogházörmes-térre.

* **Á helyezés.** A pénzügyminiszter Kenéz Csátár beregszászi pénzügyigazgató

helyettesét saját kérelmére Győrbe helyezte át mostani állásával.

* **Előléptetések.** Bulecza György beregszászi pénzügyi számtisztet végleges minőségű számellenőrré — Pap Román nagyszőlősi adótitust pedig Beregvármegye felvidéki járásába járási számvevővé léptették elő.

* **Kézfogó.** Szilágyi Margitot Sátorlajuhelyről eljegyezte Tichy Antal máv. mérnök, munkácsi lakos.

* **Egy hegyközség helyett három.** A beregszászi hegyközség évi közgyűlését a múlt csütörtökön tartotta meg. Az 1904. évi pénztári számadást jóváhagyták, s azután elfogadták 32 szőlőbirtokosnak azt az indítványát, hogy a jelenlegi hegyközség helyett, 3 hegyközségi szervezet legyen. E nagy változás szükségessé tette az alapszabályok módosítását. Az e célból szükséges tervezet megszerkesztését egy 9 tagú bizottságra bízta. Természetesen ily körülmények közt a tisztújítást sem lehetett megejteni. Ez majd csak egy későbbi közgyűlésen történik meg.

* **Uj gazdasági tudósító.** A földmívelésügyi miniszter Dudinszky Ervin oroszvégi gk. lelkészt Beregvármegye latorcai járásába gazdasági tudósító tiszttel ruházta föl.

* **Változások egy közkórházban.** A munkácsi közkórház felügyelő bizottsága még tavaly elhatározta, hogy egy alorvosi állást szerez. Dr. Nuszer Lajos kórházi igazgató az alorvosi állásra Dr. Schreiber Vilmos brassói orvost hívta meg. Dr. Meisels Vilmos, az eddigi alorvos, osztályfőorvossá lép elő.

* **Tolmács kinevezése.** A törvényszék elnöke Zseltvay Jánost a nagyszőlősi kir. járásbíróhoz magyar-rutén tolmácsná kinevezte.

* **Halálozás.** Alantírottak a legmélyebb fájdalommal tudatjuk, hogy a főrön szerett jó fiú, testvér és sógor hetei Bakó Zsigmond földbirtokos folyó évi március 26-án hajnali 3 órakor 51 éves korában Beregszászban hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. A földögnak földi részei folyó hó 27-én délután 4 órakor fognak az év ref. egyház szertartása szerint a beregszászi sírkertben nyugalomra tétetni. Beregszász, 1905. március 26. Legyen áldott emléke! Özv. Bakó Józsefné szül. Lőrincz Eszter édesanyja. Bakó József, Bakó Amália férj. Gáthy Sándorné, Bakó Bertalan testvérei. Gáthy Sándor, Bakó Józsefné szül. Pósa Eszter, özv. Bakó Bálintné szül. Debreczeni Etelka, Bakó Bertalanné szül. Farkas Julia sógora illetve sógoróni.

* **Igazgatói megbízás.** A miniszter Szécsényi Endre bátyai állami el. iskolai tanítót megbízta azzal, hogy vezesse az ottani áll. el. iskolánál szükséges igazgatói teendőket.

* **Isten nagyobb dicsőségére.** Özvegy Pinyaskó Jánosné nagymási lakos tartozott a kisalmási gk. lelkésznek párber címén 3 véka tengerivel. A múlt évben nem termett tengeri, szegény özvegyasszony nem tudott tehát eleget tenni kötelezettségének. A törvény azonban nagy ur, nem törődik avval, hogy van-e pénz? nincs-e pénz? Le foglalták a szegény asszonynak ugyszólván egyetlen vagyonát: 100 k.-t érő üsző tinóját. El is árverelték. 66 k.-ért egy kisalmási mézárós vette meg. A 66 k.-ból a 3 véka tengeri értéke fejében levontak 18 k.-t, a felülmáradó 48 k.-t pedig vissza akarják adni az özvegyasszonynak. A szerencsétlen asszony azonban nem akarja elfogadni a pénzt. Mit kezdő a 48 k.-val? Hiszen, ha üszőjét felneveli, legalább lett volna teje, lett volna mit ennie. De így mit kezdjen a szegény özvegy? Nyomoruság szülte fogadél a 48 k.-t. Tedd el szépecskén, hiszen mindez az Isten nagyobb dicsőségére történt. Tedd el megnyugvással, hiszen ha pénzed nem lesz s úgy halsz meg, talán szenteletlenül kerül be tetemed az anyaföldbe!

* **Cigánykaravánt** kísért be 2 csendőr a városházára. Voltak vagy 4 szekérrel, úgy vagy 32-en. Lovuk nem volt, hát deli cigánylegények húzták a szekert. A cigányok szörnyű lármával voltak, különösen a fiatalabbja, melynek jajgatása pokoli zajgássá fajult.

* **A munkácsi felmérési kirendeltség újjászervezése.** A munkácsi felmérési kirendeltség felmérési felügyelőségé alakul át. Vezetőjévé a pénzügyminiszter Reiner Zsigmond budapesti kataszteri főmérnököt ne-

vezte ki s a kirendeltség eddigi vezetőjét: Kovács Imre kataszteri főmérnököt Pécsre helyezte át. Azonkívül a munkácsi felmérési felügyelőséghez áthelyezte Szatmárról Horváth Béla, Gluck Ferenc kataszteri mérnököt, Barbur János, Darabant Jenő kat. mérnöksegédet, Gaál Sándor és Ötvös József. fölmérési növendéket. A felügyelőségé való átalakulás május 1-én történik meg.

* **Meghívó.** A „Beregmegyei irodalmi és műpártoló egyesület“ a Beregszászban építendő színház alaptőkéjének gyarapítására 1905. április hó 1-én a beregmegyei kaszinó helyiségében hangversenyt rendez, melyre kívül címzettet és családját tisztelettel meghívja. Belépti-díj: személyenkint 2 korona. Kezdeté 8 órakor. A hangversenyt tanc követi. Felülízetéseket köszönettel fogadunk és hirlapig nyugtázzunk. Jegyek előre válthatók: Auer Károly ur kereskedésében. Műsor: 1. Polonaise — Fantaisie: Chopintól, zongorán előadja: Elek Elza urhölgy. 2. „A színész-növendék“, magánjelenet, előadja: Szabo Mariska urhölgy. 3. Portafoglió per i dilezzanti, G. Briciálditól, fuvolán előadja: Csutkai Béla és Ihrig Vilmos urak, zongorán kíséri: Zaffiri Istvánné urnő. 4. Óder mein holder Abendstern, Wagner — Lisztől és Frühlings rauschen: Sindigtól, zongorán előadja: Elek Elza urhölgy. 5. Vig monolog, előadja: Hvozdic Pál ur. 6. Gorondkajáték, előadja: Olchvári Ernő ur, kíséri Olchvári Aladá ur.

* **Betörők jártak** a beregszászi gk. templomban e hó 28-ára virradó éjjelen. Az ismeretlen tettesek a templom délre eső ablakán másztak be, összeforgattak a templomban sok mindent, a rózsafüzér perselyt és Szent Antal perselyét tel is törték s mintegy 40 k. készpénzt elemelek.

* **Sikkasztó munkásvezér.** A kassai nyomdász fiókegylet hatásköre 11 vármegyére terjed ki és majdnem 200 tagot számlál. Egyike a legtekintélyesebb és legnagyobb fiókoknak az országban. Hozzá tartoznak Beregvármegyében lakó nyomdászegyleti tagok is. Pénztárosa Bartók Károly szaktársainak ugyszólván korlátlan bizalmát élvezte, úgy hogy az ellenőrök, számvizsgálók és a választmány tagjai egyáltalában nem ellenőrizték. Bartók Károly pénztárnok felhasználva az alkalmat egy pár év folyamán körülbelül 10.000 koronát sikkasztott el, melyet állítólag nagyrészen egy orosz Anna nevű vendég-lői pénztárosnőre költött el. A visszaéléseknek nyomára úgy jutottak, hogy a nyomdászok szaklapjában olyan tagok is hátralékosként szerepeltek akik illetéküket pontosan befizették. Ennek révén sürgősen összehívtak egy rendkívüli gyűlést, melyen még nem tisztázták ugyan a hiányokat, de Bartók még aznap éjjel eltűnt ismeretlen helyre. Egy központi kiküldött teljesíti a vizsgálatot, melynek ugyan még nincs biztos eredménye, de annyit már most is tudni, hogy a hiány 10.000 kor. körül lehet. Ezt az összeget a 200 tag egyetemesen tartozik megtéríteni. A rendőrség erősen nyomoz Bartók után és országosan köröztetti. Távirat ment Fiuméba, Hamburgba, és több kikötő városba is.

* **Munkácsy szülőházát eladták.** Alig terjedt el az a hír, hogy a kincstár Munkácsy szülőházát le akarja romboltatni, ismét, nem kevésbé szomorú hír hallik a nagymasléki házról. Azt mondják, hogy a kincstár 56000 k.-ért eladta volna egy érdekcsoportnak. A hír azonban még megerősítésre szorul.

* **Könnnyü mellékkeresethez** juthat mindenki magyar osztályosjegyek eladása által. Jó referenciákkal bíró érdeklődők forduljanak Fekete Károly főelárúsítóhoz (Budapest Rudolfrakpart 8.).

* **Verekszakas.** Komlós községben Steinberger Lipót ottani lakosnak vályogból épült, zszindelyvel fedett csűrös istállója a benne lévő szénával együtt elégett. A kár 1050 koronára tehető, biztosítás folyán megtérül. — A tűz okát nem tudják, Schvimer Herskó szajkófalvi lakos fából épült, szalmával fedett istállója Szajkófalván leégett. 400 k.-t érhetett maga az istálló, de a padlásán volt 200 K. értékű szénája, az ölben pedig 160 K. értékű 15 drb. juha s ezek mind a tűz martalékaik lettek. A tulajdons dolgait nem biztosította. A nyomozás eredményre még nem vezetett, de egyes jelek szerint gondatlanság fogat fenn.

* **Egy népkönyvtár látogatottsága.** A munkácsi ingyenes használatu népkönyvtárnak eddig 250 használója akadt, kik 1100 művet vettek ki.

* **Ismételt nagy betörés Maramarosszigeten.** A maramarosszigeti takarékos és hitelbanknál f hó 1-én éjjel betörték és az egyik pénzszekrénynek angol szerszámokkal történt megfurása után 5000 kor. készpénzt és egyéb értékpapírokat vittek el. Az intézet betörés ellen az Első Magyar Általános Biztosító Társaságnál volt biztosítva.

* **Aranygyűrűs cigánylegények.** Neufeld Márton kisludai korszakijában a beregufalusi illetőségű Matula József, Horváth Károly, Horváth András, Horváth Ignác cigányok pálinkázni kezdtek. Pálinkázás közben az egyik cigány behatolt a melékszobába, hol a szekertnyit feltette s abból egy pár gyémánt köves gyűrűt és 45 K. készpénzt kiopott. A két arany gyűrűt megért vagy 240 Kt. A cigányok az értékes tárgyakkal elmenekültek. Neufeld azonban hamar észrevette a garázdálkodást. Azonnal fogadott 2 szekeret. Az egyiket üldözőbe fogatta őket, a másikon elhajtattott Ilosvára a csendőrséghez. A csendőrségnek sikerült is a cigányokat Magyaromjathon (Ugocea vm.) elfogni, honnan őket családostul az ilosvai járásbíróshoz kíséte. A cigányok tettüket beismerték, miért is letartóztaták őket 18 tagból álló családjokat 4 szekeren illetőségi helyökre toloncolták.

* **Névmagyarosítás.** Mizerá (Mizerák) Mihály munkácsi lakos valamint Anna, Leó és Etel gyermeke nevét Molnára, kiskoru Hollender (Hers) Bernát elelőtt bilkei, jelenleg budapesti lakos nevét Hoilósrá változtatta a belügyminiszter engedélyével.

* **Helyreigazítás.** Akkerman Salamón — a múlt számunkban megjelent „kereskedés pontos mérleghez“ című közlemény hőse — nem boródi lakos, amint tévesen írtuk, hanem hátmegi.

* **Árlejtési eredmény.** A volóczi utmesteri lakóház építését Schönfeld Jakab munkácsi vállalkozó nyerte el 91/2 százalék árengedéssel.

* **Körözések.** Bányász József beregszászi lakos a tulajdonát tevő 1 drb. 8 éves daruszörü és 1 drb. 10 éves fehérszörü tehenéről szóló marhalevelet Beregszászban elvesztette.

* **Tüdőbajosok,** kik abban a szerencsés helyzetben vannak, hogy gyógyhelyeket, szanatóriumokat látogathatnak, a Sirolinban a légkúra hatalmas támasztékát birhatják. Ez a gyógyszer azonban főképen azokra nézve valóságos áldás, kiket hivatásuk leköt s kik állandó lakóhelyöket el nem hagyhatják. A Sirolin hatása folytán a betegség összes jelei (köhögés, kiütés, láz stb.) megszűnnek. A Sirolinnak megvan az az előnye is, hogy csak kis mennyiségben (naponkint 2—3 teáskanállal) szükséges használni s így nem jár valami nagy anyagi áldozattal.

KÖZÉRDEK

A mezőkaszonyi cigányok a legboldogabbak e földön. Más ember küzd és fárad, ők boldogan és tétlenül rójak a napokat egymás után. Más ember, még ha dolgozik is, nehéz időkből inséget lát, ők meg a csirke és rucapecsényét is megunták már. Kevés hely van, ahol annyi lopás fordul elő mint Mezőkaszonyban, azért az mit sem tesz. Csak nem akarják kiteszékelni őket a községi területre kényök szerint épített vityillóikból. Mostanában is meglóptak egy nyugalmazott igazgatótanítót. Megtalálták náluk a lopott holmikat is. Ez mind nem árt a füstösöknek. Drága időket élünk! Pont.

Létesítsünk népkönyvtár! Van itt nálunk népkönyha, szentigaz! De az egész abból áll, hogy téli időben egynehány uri asszony ebédet főz az inség:seknek. Ez azonban csak párszor van és csak téli időben. Pedig munkaképtelen ember mindig van, még tavasszal is, nyárban is. Azon a pénzen, amit odaadogatunk szombatunkint, egész könnyen lehetne létesíteni állandó népkönyvtár. Ennek sok előnye volna. Megszűnnek a koldulás. Vége lenne a koldulás címén elkövetett tolvajlásoknak. Csak az igazi szegények kapnának segédelmet. S lenne mit enniük a nyomorékoknak!

TÖRVÉNYSZÉK.

Az esküdtek előtt.

Március 21-én Bubanczó István téglási lakos felett itélkezett az esküdtbíróóság. Azzal vádolták, hogy 1904. szeptember 25-én Tégláson barátját Gilányi Györgyöt szándékosan, de ölési szándék nélkül késsel úgy megszurta, hogy még aznap meghalt. A vádlott azt mondta, hogy olyan részeg volt, hogy nem tudta mit te-z. Az esküdtek igazmondása után 3 évi börtönrre ítélték.

Március 22-én Berczik Mihály huszáki lakost ítélték el 6 havi börtönrre azért mert 1903. dec. 13-án Huszákon Havula Pál csűrét felgyújtotta. A büntetés azért volt oly enyhe, mert a tüzet nyomban eloltották.

Március 23-án Szirmai András és öccse Kóborló cigányok álltak a törvény előtt, mert Popovics Demeterral együtt Pécsi Balogh nevű cigányt úgy megverték, hogy nemsokára meghalt. A vádlottakat egy évi börtönrre ítélték, amiben a felek megnyugodtak.

24., 25., 26. és 27-én Kleinman Nuszem és Fotul György felett itélkeztek. Ilyen izgalmas és látogatott tárgyalás már rég nem volt Beregszászban. Az ülésen Szép Géza törvényszéki elnök elnökölt, a tanács tagjai Dr. Illés Andor és Pólyai Aladár törv. bírák voltak. A jegyzőkönyvet Lator István joggyakornok vezette. A vádat Dr. Gulácsy Pál alügyész képviselte, Kleinmant dr. Reisman Simon, Fotult pedig dr. Kálmán József ügyvéd védte. Az eset a következő: 1904. szept. 1-én éjjel Kleinman Moskó malmosi lakost, amint ez aludt, meglöttek. Azonnal meghalt. A nyomozat és boncolás adatai arra engedtek következtetni, hogy az elhunytat előlőtő, hosszucsvű fegyverrel közelből lőtték meg. A vizsgálat aztán lerántotta a történetekről a leplet. Az elhunyt Kleinman Moskó együtt lakott testvércével: Nuszemmel és Hánival, Háni augusztus 31-én délután meszelni készült, miért is kihordta az első szobából a butrokat, abban csak egy lóca maradt. Nuszem levetkőzött, a lócara lefeküdt, Háni a sutra ment nyugodni, Moskó pedig a pitvaron keresztül elment a hátulsó szobába s ott a szénára efeküdt, de csak cipőjét huzta le.

Nusz. m. ki Moskónak haragosa volt, vágyott is vagyonára, Moskót meglötte, majd hogy a gyanút magáról elhárítsa, ruháját lehozta s a kert kerítése mellé hányta. Reggel felé aztán Nuszem felkereste a falubeli zsidókat s arra akarta őket bírni, hogy Moskót a hatóságoknak való bejelentés nélkül mielőbb természet el, ezek azonban féltek ezt megtenni.

A gyanu azonnal Nuszemre irányult. Ez tagadta bűnösségét s azt mondta, hogy testvérét valószínűleg Kubinyi Iván haragosa lötte meg. Majd a vizsgálóbíró előtt azt vallotta, hogy a lövés eldördülése után ő és Háni testvére lámpával bementek a Moskó szobájába s őt hanyatt fekvé, meglöve találták. Ruhája már nem volt rajta. A lakás melletti kertben a tengeriben egy alakot hallottak elsurranni, de nem merték üldözőbe fogni. Gyanuja az, hogy testvérét szomszédjuk: Fotul György lötte meg, ki az elhaltra haragudott. Különböen beösméri, hogy Moskóra ő — Nuszem — haragudott.

Fotul György beösméri, hogy 1904. aug. közepén kérte Nuszem a fegyverét, hogy természetét a vadaktól megvédje, de ő nem adta oda. Ugyanaznap ismét kérte a fegyvert, hogy vele Moskót meglőhesse Csittini kedte lelkiösmeretét is, hogy Moskó rossz ember mindenki gyűlöli. Ekkor azt is mondta Nuszem, hogy neki van már fegyvere, de az nem jó, azzal már egyszer rálőtt Moskóra, de nem találta. Fotul ekkor sem teljesítette a kérést. Augusztus 31-én este Fotul kiment a mezőre hogy természetét a vaddisznó ellen őrizze, ekkor Nuszem beszélni akart vele, de nem tehetette, mert sokan voltak a mezőn. Másnap este 9 órakor ismét felkereste őt Nuszem a mezőn s megfenyegette, hogy ha nem adja oda a fegyverét, felgyújtja a házat, ha megodaadja, ad neki 5 frtot. Egyuttal azt is megmondta neki, hogy most jó alkalom lesz Moskót megölni, mert meszelnek s ezért Moskó a hátulsó szobában fog aludni. Fotul erre a fegyvert félelmében átadta, ki azzal elment és éjjel után úgy 2 óra tájban visszajött a fegyvert visszaadta, adván 5 frtot is. Elmondta ekkor, hogy rálőtt Moskóra, de nem tudja

talált e a golyó. Egyuttal megfenyegette őt, hogy ne merjen semmit elárulni.

Az ügyész Kleinman Nuszemot és Fotul Györgyöt mint tettestársakat vádolta. A főtárgyaláson azonban csak Nuszemot vádolta gyilkossággal, Fotult csak mint bűnségédet. Az esküdtek Kleinman Nuszemot bűnösnek mondták ki a gyilkosság büntetésében, ellenben Fotult nem bűnösnek mondták ki. A bíróság ezek alapján Fotul Györgyöt felmentette, a 26 éves Kleinman Nuszemot pedig kötél általi halálra ítélte. Halk moraj hangzott végig a termen. A hallgatók összerendeztek a rettenetes szóra. Az elnök megkérdezte Kleinmant, hogy kíván-e kegyelmet. Majd a bíróság nem nyilvános ülésben az ügyész meghallgatásával azon tanakodott, hogy méltónak találják-e az elítéltet a kegyelemre s ennek végeztével az elnök felhívta a védőt, hogy a halálraítelt érdekében nyújtson be kegyelmi kérvényt. Fotul Györgyöt — ki összetett kézzel dicsérte az Urat nagy örömben — szabadon bocsátották, Kleinmant ellenben visszavitték a f. gházba.

SZÉPIRODALOM.

Az Adrián.

4

Írta: *Buday Sándorné, szül. Ujhelyi Vilma.*

Jobbra a férfiak, balra a nők fürdője van, kötélkosárral jelölve ki a szabad tenger felé, hol ringó bárkákon szemes matrözök öröködték azok biztonsága fölött, kik a szabad tenger sik mezejére batorkodtak kiuszni.

A tenger a parton a kabinok cölöpei alatt alig ér bokáig, s csaknem ki van rakva mindenféle színű s alaku szép kagylókkal, leggyakoribbak a kecskeköröm alaku fehér lilá, kék, rózsaszínű barnás és vörös kagylók, melyek fölött a víz tiszta átlátszó volt, távolabbi fenekén ritkultak a kagylók, melyek között a finom csillogó homokban vígan futkározottak a gomb — és ökölnyi nagyságu pókok, tengeri csillagok ijeden feloldalt uszva, hátráltak a közeledő léptek elől. Kis orsó alaku csigák is ezrivel voltak a fővenybe furva melyekből belé menekült kis tengeri rák félollója kanlikált elő; apály lévén épp akkor, a tenger moszatjai közt néhány elmaradt puhányt is találtam a nedves homokparton.

A tengerrel ismeretlen ujoncfürdőzőknek sajátságos meglepetés az, mikor a dagály habja, vagy egy-egy hullám nekimegy a tengerben lévőnek és arcába fröcscesen befecskendezve szemét, száját, kellemetlen kesernyészóízű tengeri vízzel, melyből mentől kevesebb, annál jobb.

Ezuttal Velencében való tartózkodásom alatt többnyire szélcsend volt; eléggé viharozott az Adrián odaérkezésem éjjelén.

Visszatérve a Lidóról hús tengeri szellő kísért a hajóig, mely lassan ringatva egyhangu csobbanással sikamlott a dőzsök partja felé; mikor odaértem csillagok tükröződtek a tenger sötétlő vizében; a part ragyogó lámpái mint hullámzó tűzkigyók lobogtak ide-oda.

A szent Márk-terének nevezetes óratornyain hatalmas kalapácsával kilencet ütött a két ércvulkán, melyek között embermagaságu számokban jelenik meg az óra és perc száma. Lent a Márk téren megharsant a katonazene, s kezdődött az előkelőség s az idegenek sétája. A Flórán és Guardi, valamint a hotel Bauer kávéházai elébe százával rakták ki az apró márvány asztalkákat, s preselt bórseket, melyekből alig-alig jutott már nekem. A Procuratorok oszlopos palotái alatt tündéri világitással agyogtak az arany- és mozaikművesek kirakatai, s a hold első sugarait szórta a Márkegyház öskupolájára, bevilágítva annak széles nyílt folyosóját borzalmas fenségesen tüntette föl azon a Salamón ítéletét ábrázoló művészi nagy mozaik falkepet.

Ekkor kezdődött el az igazi élet nyüzgése a szent Márk téren, melynek a hajnali órák szoktak véget vetni. (Vége.)

TÖRTÉNETI ADATOK.

Egy szabadságharcos följegyzései.

Az eredetiből közli: **Bertók Béla.**

6)

VII.

Lóre helysége október 1. 1848.

Édes Szüleim!

Táborból írom e sorokat, táborból, hová szept. 27-én szállottunk ki. Utolsó levellem kelte után, melyet Szolnokról írek, csak két nap maradtunk Szolnokon, vasárnapra azaz szept. 24-ére virradóra érkezett a parancs, melynek következtében táborba szállani rendeltetünk. Vasárnap délutáni 4 óra tájba gőzkocsin ágyukkal s ütegekocsikkal együtt elindultunk tehát s az nap Pestig értünk, más nap egész napot a gőzhajóra — mely reggel tájba egy zászlóalj szállított — várakozva a Dunaparton töltünk s minthogy későn érkezett vissza, ugyannyira, hogy időnk nem lett volna a fölpakolásra, — az indulás másnapra halasztatott, másnap szept. 26-án délután tehát gőzhajón elindultunk, estére odaértünk, hová táborozni rendeltetünk, de mivel az idő késő volt, lepakolni nem lehetett volna tehát a Duna közepén a gőzhajó fedélzetén szabad ég alatt háltunk s másnap reggel 27-én kiszálltunk s azóta a Lóre helysége alatt a Dunaparton táborozunk. Éjjel-nappal szabad ég alatt vagyunk, estenként jó tüzet rakunk s ha a záporosó esik s iszonyu szélvész támad, mint már két ízben történt, köpenyünkbe összehuzzuk magunkat s úgy várjuk a viradatot. Éjjel nappal készen kell lennünk, hogy ha fegyverre kiáltatuk, azonnal rohanhassunk az ellenségre. Már két ízben megtámadtatni véltük magunkat, először a Duna tulpartján felállított örök egyike vigyázatlanságból elsütötte puskáját, mire a másik ör szinte puskázott, mi azt gondolván, hogy az ellenség közeledtét adja tudunkra, vaktöltéssel töltött ágyu elsütésével felelünk, hogy készen állunk, mire látjuk a fehér zászlót a mieink által a tulparton kitűzetni s kiáltatni, hogy magyarok vagyunk. Máskor szinte a tulparton egy távol hegyecséről látunk iszonyu sok fegyveres népet vonulni lefelé, mire leértek a Dunához közel, megállanak, kanyarognak s állást szereznek magoknak, előcsapat elindul, az előcsapat előtt szinte néhány ember, mint a portyázásnál; ezalatt a Dunán ama partról, mely mi felénk van, látunk 4 csónakot sebesen átsieni, egy főhadnagy kiáltoz utánok s még sebesebben igyekeznek, s azt gondoltuk segítségökre mennek át, — egy ágyuval én azon helyre rendeltetem, honnan a csónak elindult, mely kissé lejjebb van táborozási helyünkötől, hogy a csónakok átjövését gátoljam. Mig én az ágyuval odasiettem, azalatt részünkről két ágyulövés történik, mire látjuk a fehér zászlót kitűzetni s kiáltozni, „hozzátok tartozunk, s mindjárt csónakba ül tulparton Patay őrnagy több tisztekkel s átérvén mondják hogy a Hunyadi csapat az s hogy oly fröstökkel ne fogadjuk a mieinket.

Szept. 30-án délután gróf Zichi Ödön és Pál és 3 gránátos fogatott el, kik közül az első mint hazaáruló, kinél sok gyanus írományok találtak s köztök Jellasicsnak saját kezű írasu levele, — még az nap este 9 óra tájban rögtön ítélő bíróság által akasztófára ítéltetvén mindjárt fel is huzatott; a másik Pál, mint ki kevésbbé találatott bűnösnek lenni, a törvényszéknek adatott át a 3 gránátossal hogy mi történt, még nem tudom.

E levél írására azon gondolat ösztönöz, hogy minden perczen készen kellvén lennem a halálra, meg lehet többet nem is irhandok, hogy tudják legalább szüleim s rokonom, hogy Csepel szigetébe vagy ha nem is épen itt, de legalább közelében adandom ki véglehelletemet. Ez azonban Isten dolga lévén, a reménység biztat, hogy nem veszenek el, vagy ha elhalok is, de bizonyos győzelem reményében adom ki lelkeket. Mindig készen vagyunk a két órányira levő rabló csoport mgtámadásai ellen. A hir különben az, hogy megverett, magyarosan megveretett Jellasics s fehér zászlót tüzött béke jelétül, de bizonyára egyebet nem érdekelnek, mint — hogy egytől egyig kiirtassanak.

Isten tudja, irhatok e többet, ha nem irhatok, fogadják forró óhajátomat, legyenek boldogok, szerencsések egytől-egyig oly szívérzettel, minő tiszta szívből származik. Legyenek boldogok. Isten velök, forrón óhajta fiok

tüzmeister

Okt. 8-án 1848. Jelen leveletem Csepel szigetébe Lőre helysége alatti táborozásunk ideje alatt írom, minthogy pedig a helységben posta nem volt, el nem küldhettem. Az azóta történeteket tehát ide írom papiros hiány miatt Okt. 3-án átszállítottunk Csepel szigetéből Adonyba, honnan 4-én indulunk a horvát rabló csoport ellen. Utól is érenk 5-én 1500 főből álló csapatot. Fővénny és Tács helységek közti határon velök szemközt mentünk, már mindent elkészítünk, seregünk ellenök elálltva, agyunk nekik szegzeve voltak, minék látására ök mindjárt anélkül, hogy csak egyet löttünk volna, fehér zászlót tüztek ki, fegyvereiket lerakták s magokat mindnyájan megadták. Ez előcsapata volt egy nagyobb seregnek, melyet mindjárt utól érai igyekvünk s ugyanaznap délután Tácson utól érenk. A fatuból mindjárt Roth generális e y hintón, előtte egy huszár fehér zászlót lobogtatva a béke fellett alkudozni ment Perczel ezredesünkhöz s a 8500 főből álló horvát csapat megadni nyilatkozta magát, ha fegyverestől haza bocsáttatik, de erre rá nem állván ezredesünk esti 6 órára tüzte ki, hogy megütöközünk. A horvátok a néhány órai időközt használni akarván, minket szépen luddá tettek s szépen megszőktek. 6-án egész nap mindig nyomukba voltunk, de utól nem érhetünk. 7-én Uzona mellett Tolna megyében a Tótin pusztán utolértük s a kecskeméti kaszásokkal körülbelül 25 ezerből álló seregünk bekeríté ügy, hogy schova nem mozdulhatott volna, de mielőtt megütököznénk Roth generális egy dobos kíséretében jött táborukból

felénk fehér zászlóval s ez is szinte fegyverest lerakta magát megadta. Volt 12 ágyujok, nekünk csak 8. Ugy e olcsó két győzedelem? mely egy ember életébe sem került.

Ma délután okt. 8-án két katonát a Hunyadi csapatból agyon akartak löni, mivel egyik pajtását, másik káplárját részeg fővel agyon lötték. Napszállatkor már a veszthelyen voltak s egy hadnagy pardonért esedezni az ezredeshez visszaküldetett, szerencsésekre a ké szerencsétlen vitéznek fehér zászlóval jelent meg a himök s pardont kaptak.

Holnap 8 óraker indulunk, hová? nem tudom. Vagy a Jellasics segítségére jövő s már Pest alatt levő 10 ezer főből álló horvát tábor ellen, vagy a Győrég előnyomult Jellasics ellen . . . .

Zalamegye Keszthely okt. 14. Ismét egy kis toldás levelemhez, ... okt. 9-én elindulánk a rabló sereg üldözésére s az nap Enyingig 10-én. Kenezig, 11-én Veszprémig érünk hol rostokoltunk 12-én. 13-án Tapolczáig, 14-én Keszthelyig értünk, hol e toldásos levelet postára teszem. Innen hová megyünk? nem tudom, mivel még este sem vagyunk bizonyosak soha, hogy reggel merre megyünk innen, eddig is történt, hogy a szállást csinálók Zirczre előre ementek, mi pedig Tapolczára mentünk és csak másnap értek utól itt Keszthelyen. Az nban alkalmasint Török Kanizsára parancsoltatunk. Legyenek boldogok kívánom édes szüleimnek.

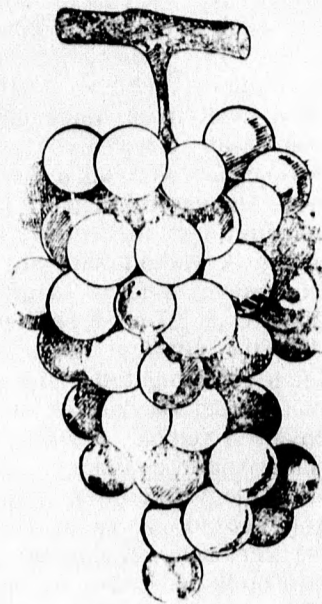
fiok

tüzmeister

Egy 13—14 éves jómagaviseletü fiu lapunk nyomdájába tanulóul felvétetik

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Legelőszőb arak!

Legelőszőb arak!

Szép és tartós sző öje

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarországnak legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segélylyel és állami felügyelet mellett létesült,

Dohányzással felhagyás következtében értékes pipák és egyéb dohányzási szerek eladóok.

Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Hasított és fűrészelt szőlő karó kapható

Fuchs Adolf,

fakereskedőnél
Beregszász.

Az eperjesi népbank

KÁLYHAGYÁRA

ajánlja a legjobb hírnevűk s mindenütt közkeveltségnek örvendő

tüzálló fehér chamotte-agyagból gyártott

kiváló minőségű diszes kiállítású

cserépkályháit és

KANDALLÓIT

felette jutányos árban.

A gyári szerelőink által felállított kályhák használhatóságáért és jószágáért feltétlenül felelősséget vállalunk.

Kizárólagos képviselőtünk és raktárunk **MARKOVICS JÓZSEF** urnál Beregszász Andrassy-utca 19. szám alatt — Képviselőnk kívánatra mint kál és költségvetéssel szolgálhat.

Regi kályhák átraktása és javítása **jutányosan eszközöltetnek.**

19. 1905. szám.

Hirdetmény.

Alulírott községi bíró közhírré teszem, hogy Makkosjános községnek a barkaszói határban lévő 300 — holdas

legelő területét,

f. évi ápril. 4-én d. e. 8 óraker Makkosjános község házánál tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adom.

Az árverési feltételek a nagygutai körjegyzői irodában bármikor megtekinthetők.

Makkosjános, 1905. március 26-án.

Halavács István,
bíró.

72/1905. sz.

Árverési hirdetmény.

Aluli ott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-c. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti IV. ker. kir. járásbírósnak 1904. évi Sp. III. 2583/3. számú végzése következtében Dr. Meller Mór ügyvéd által képviselt **Kann és Heller** budapesti cég javára **Jankovich László** somi lakos ellen 963 k. 05 f. s járuléka erejéig 1905. évi március hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtó utján lefoglalt és 2100 koronára becsült következő ingóságok, u. m. egy k. zal löhere nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a mezőkaszonyi kir. járásbírósnak 1905. évi V. 44/2. számú végzése folytán 963 kor. 05 fill. tőke követelés ennek 1904. évi december hó 3 ik napjától járó 5/10 kamatai, és eddig összesen 94 kor. 30 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Somban alperes lakasan leendő eszközzésére **1905. évi április hó 6-ik napjának d. e. 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Mezőkaszony, 1905. évi márc. hó 20. napján.

Riedl Konrád, kir. bír. végrehajtó

Hirdetmény.

A beregvármegyei gazdasági egyesület Bay György ur Márokpapi házában levő birtokán (Sinka tag) ez idén ismét

csikó és szüzgulya legelőt

létesít.

A legeltetési bér 1 éves csikó után 20 kor., 2 éves csikó után 24 kor., 3 és 4 éves csikó után 28 korona.

Más vármegyei csikók legeltetési díja tekintet nélkül a korra 30 kor.

1 éves üszők után 18 kor., 2 éves üszők után 22 kor., 3 és 4 éves üszők után 26 kor.

A legeltetési díjak fele része felhajtáskor, fele része pedig a legeltetési idő befejeztével az állatok elhajtása előtt a helyszínén fizetendő.

A felhajtás f. évi május 1-én történik a legelő területen, a mikor is a csikók állatorvosi vizsgálat megajtése végett kötőféken vezetendők elő.

A legeltetési idény tartama május 1-től október 31-ig.

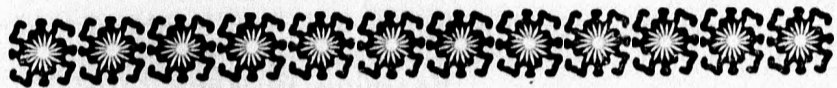
Előjegyzéseket úgy csikókra, mint üszökre f. évi április hó 15-ig elfogad az egyesület titkári hivatala (vármegyháza) Az ez után érkezett bejelentések figyelembe nem vétnek.

Beregszász, 1905. március 2.

Horváth Mihály,
g. e. titkár.

4-5

Horváth Gyula,
g. e. elnök.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajcn.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb disze, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháládatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobbbrésze ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem érték el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőoltványok is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és teljebb olcsó árban és „Delaware“ sima, ültetéshez és ebből borminta.

Érmelléki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya, Biharmegye.

Vásári Zsebnaptár 1905.

Husipari és állatforgalmi évkönyv az egyes napokra eső vásárok pontos jegyzékével ingyen és bérmentve meg minden mészáros, hentes, állatkereskedő, nyersbőrkereskedő, zsiradék és csontkeres-

kedő címére, aki legalább félévvel előfizet a „Mészárosok és Hentesek Lapja“-ra. Előfizetési ára félévvel 6 korona. Kiadóhivatal: Budapest, VII. Erzsébet-körut 2.

A leghíresebb kötőgépek

házi és ipari célra

I. styriai kötőgépgyár

magyar képviselők

Budapest, VII. Erzsébet-körut 23.

részletfizetésre is kapható. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Varrógépek és kerékpárok raktára.

Fogl József Lajos.

Kolbász

azonnal ehető, vagy főzni való 168, pörkölt bőrtű szalonnák elsőrendű zsirnak 136, sós fehér vastag 128, vékony 128, füstölt vastag 140, vékony 140, debreceni paprikás szalonna 150, pácolt fohagyomás paprikás szalonna 200, pácolt sovány szalonna nélküli sonka, karmonádi, oldalas 140 fillér. A fenti árak szállító levele és csomagolása ingyen. Elsőrendű házi zsír 142, hozzá szelencék: 5 kgros 110, 10 kgros 148, 25 kgros 280; az árak fillérekben értendők. Árúim árai, melyek gyakran változó, e helyen minden számban kolbász cím alatt találhatók. Szállítja: Balczár kiviteli üzlete Nyiregyháza.

ALKALMI VÉTEL

32 db csak 6 frt.

A legszebb ajándékot képez a mi Gioria

szűrt éveleszkezetünk, mely áll:

6 db. legfr. gioria szűrt éveleszkezet

6 db. " " " " " " " " " " " "

6 db. " " " " " " " " " " " "

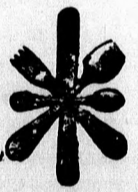
6 db. " " " " " " " " " " " "

6 db. " " " " " " " " " " " "

6 db. " " " " " " " " " " " "

6 db. " " " " " " " " " " " "

6 db. " " " " " " " " " " " "

Egészen ingyen

zománcozott edényt nem kapnak sehol, de 6 főzőlábast és 6 főzőfazékat különféle nagyságban 12 darabot 1 frt. 75 kr.-ért én szállíthatok. Ingyen csomagolás utánvétel mellett. — A többi tárgyak feltűnő olcsó árban. — Árjegyzéket ingyen küldök.

Khon, gyáriraktáros, Budapest, VI. Csengery utca 51

Hirdetmény.

Az előrehaladott idény miatt az összes raktáron levő árúk ugymint férfi és női ruhakelmék, ing, kalap, gallér, kezelt, kesztyű, nyakkendő, fűzők, vásznak, kanavászak, ágyasztalterítők stb. leszállított árakban lesznek elárusítva.

Winkler Mór,

rőfős és divatáru üzletében.

John-féle Kémény-Toldó

minden kéményt megjavít

Szabaduljunk meg a füsttől.

Akinek kéményében a szél visszacsapja a füstöt, vagy pedig ha a kéménynek elegendő huzatja nincsen, az csak

John-féle szab. kéménytoldót

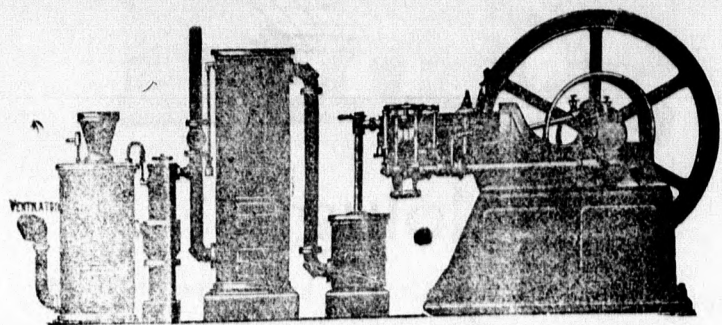
használjon, ami páratlan a maga nemében. A kéménytoldó felhelyezése után ki van zárva, hogy a szél a füstöt bármily irányból és bármily erővel jön is, vissza csapja. Minél erősebben fú a szél, annál nagyobb huzata van a „John-féle kéménytoldóval” ellátott kéményeknek.

Ajánlok napfény védjeggyel ellátott kályha ezüstsín festéket, mely gyártmány felülmulja az összes eddigi gyártmányokat, fűtés után szagmentes szintartó és nem pattogzik le.

Részletes felvilágosítással szívesen szolgál

BLUM LAJOS.

vaskereskedő Beregszász, a John-féle kéménytoldó egyedüli elárusítója.

Eredeti OSERS és BAUER motorok
BUDAPEST VI. Podmaniczky-utca 18.
Motorgyár és vasöntőde Bécs.

Benzin- és petroleum-motorok és locomobilok, szívó-gáz-motortelepök 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

PÉNZ-

kölcsön ügyekben helyesen cselekszik, ha gyors kimerítő és szakavatott felvilágosításért az „Országos Pénzügyi Értesítő”-höz fordul, melynek kiadóvállalata teljesen díjtalanul szolgál minden irányban tájékoztatással.

Ha valamely pénzügylet lebonyolítható szolid alapon, úgy azt az „Országos Pénzügyi Értesítő” lebonyolítja rövidesen, kulánsan, minden előleges költség nélkül. Amely ügyet az „Országos Pénzügyi Értesítő” elvállal, annak érdekében díjfelszámítás nélkül eljár s miután a legelőkelőbb és legnagyobb pénzintézetekkel áll összeköttetésben, nyilvánvalóan kedvezően intézi el a megbízásokat. Az „Országos Pénzügyi Értesítő” kiadóvállalata

kölcsönt

folyósítat kötelezvényre (váltó felesleges) tetszésszerű időtartamra (15—25 évre), többnyire kezes nélkül, de ha mégis szükségeltetnék kezes, készpénzzel gondoskodunk azokról, minden díjfelszámítás nélkül. A tőke- és a kamattörlesztés 1000 korona után havonta 7—9 korona.

Ily irányú kölcsönt kaphatnak

köztisztviselők,

nevezetesen: állami, megyei és városi hivatalnokok, vasuti tisztviselők, katonatisztek (főhadnagytól kezdve), bírák, tanárok, tanítók, bármily alkalmazásban volt nyugdíjasok, még pedig fizetés, illetve nyugdíj előjegyzésre. Meglevő kölcsönök nagyobb összegre konvertáltak.

Kimutatás, ki mennyi kölcsönt igényelhet:

1800 korona törzsfizetés kaphat	1300	kor. kölcsönt
2000 " " " "	3000	" "
2200 " " " "	4000	" "
2400 " " " "	5500	" "
2600 " " " "	6000	" "
2800 " " " "	6500	" "
3000 " " " "	7000—7500	" "
4000 " " " "	8500—9000	" "
5000 " " " "	10000—12000	" "

A hitelintézet a megszabott törlesztési idő előtt a kölcsönt nem mondhatja föl, de a fölvevő bármikor visszafizetheti azt, minden további kötelezettség nélkül.

Kölcsön kapható katonai házassági óvadékra, értékpapirokra, sorsjegyekre, vidéki takarékpénztári részvényekre és legalább négyéves életbiztosítási kötvényekre.

Váltókölcsönt

kaphat minden hitelképes egyén (pap, magánhivatalnok, kereskedő, iparos, gazdász stb.) 500 koronától kezdve, a legmagasabb összegig. Kezes nélkül váltó kölcsön nem engedélyezhető.

Jelzálogkölcsön

nyerhető földbirtokra 5—75 évig terjedő törlesztési időre 3 $\frac{1}{2}$ —4% kamat mellett a becsértéknek 70—75%.-ig. Városban lévő házakra csak 5—50 évi törlesztésre. Földbirtoknál beküldendő: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokív, házaknál: telekkönyvi kivonat és házberkimutatás. — Jelzálogkölcsönök II. és III. bekelezésre is kaphatók. Levélbeli megkereséseknél válaszbélyeg kéretik.

Pontos címünk

„Országos Pénzügyi Értesítő”

kiadóhivatala.

Budapest, VII. Alsóerdősor 36.

Arpád-utca 29. szám alatt.

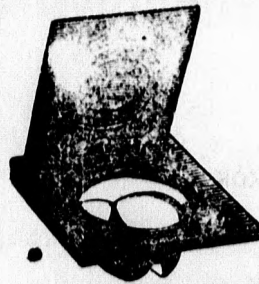
Hirdetéseket felvesszünk

Sok ezer ember egészsége

logia me vesent a equabb, szat adali azott

„Japan” kloset-ülés.

Minden arnyekszekre alkalmazható.

Vízöntés nélkül

Teljesen szagtalan!

A legnagyobb tisztaság!

Nem ragyhat bel!

Nem dugulhat be!

Léghuzatmentes!

Belegápolási cikkek. Szobakiosztók.

Belegelő kocsik.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen.

Guttman L. kloset-gyár

BUDAPEST, IV., Városház-utca 2. szám

(Köszöntő Lajos utca munkái.)

Kitünő minőségű kő

kapható a Bloksay-féle kőbányában, a mezőkaszonyi Csillagos nevű hegyen. A bánya az országut közvetlen közelében van hozzá mindvégig kőves ut vezet Hegyre, vagy dombra nem kell felmenni, hogy hozzájuthassunk.

Építkezésre, alapozásra való I rendű kő öle 14 korona. Pince- vagy kut készítésére való I. rendű kő öle 20 k

Felvilágosítást nyújt

Esztelné Bloksay Emma

Mezőkaszony.

The Lucifer

The Lucifer

Budapest, VII. Erzsébet-körút 35.

A gyermekek legnagyobb öröme

összeállított búvészdobozok.

Tartalmaz:

7 9 15 18 21 24 28 féle mutatványt

1 2 3 5 7 9 12-50 kor.

dobozonként.

Ezen búvészdobozok egyes összeállításuk folytán a gyermeket gondolkodásra serkentik és észbeli tehetségét fejlesztik. Minden doboz pontos magyarázattal és ábrákkal van ellátva, — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Postai szétküldés utánvét mellett pontosan eszközöltetik.

Pénzt

ékszerekre, értékpapirokra és minden elfogadható tárgyra. Bárhol elzálogosított tárgyakat magamhoz váltok és azokra magasabb kölcsönt a legolcsóbb kamatok mellett adok

Mór Jakabné,

zálogkölcsön int. Arpád-u. 23.